อิทธิพลของค่านิยมของครอบครัวที่มีผลต่อความสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของบุตร : กรณีศึกษาครอบครัวไทยเชื้อสายจีนเขตบางรัก กรุงเทพมหานคร

นางสาวกมลาศ สาลี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาสังคมวิทยามหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมวิทยา ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2542 ISBN 974-333-578-1 ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE IMPACT OF FAMILIES' VALUES ON CHILDREN'S ACADEMIC ACHIEVEMENT: A CASE STUDY OF CHINESE - THAI FAMILIES LIVING IN BANGRAK DISTRICT, BANGKOK METROPOLIS

MISS KAMALAT SALEE

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts in Sociology

Department of Sociology and Anthropology

Faculty of Political Science

Chulalongkorn University

Academic Year 1999

ISBN 974-333-578-1

หัวข้อวิทยานิพนธ์ อิทธิพลของค่านิยมของครอบครัวที่มีผลต่อความสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของบุตร

: กรณีศึกษาครอบครัวไทยเชื้อสายจีนเขตบางรัก กรุงเทพมหานคร

โดย

นางสาวกมลาศ สาลี

ภาควิชา

สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร.สุภาวคี มิตรสมหวัง

กณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

> **ไบเรื่องราม** กลุบคีกณะรัฐศาสตร์ (รองศาสตราจารย์คร.ไชยวัฒน์ คำหู)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(รองศาสตราจารย์ประสิทธิ์ สวาสดี้ญาติ)

🔎 คางารย์ที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร.สุภาวดี มิตรสมหวัง)

กรรมการ (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร. บุญยง ชื่นสุวิมล)

กมลาศ สาลี : อิทธิพลของค่านิยมของครอบครัวที่มีผลต่อความสัมฤทธิ์ทางการ
ศึกษาของบุตร: กรณีศึกษาครอบครัวไทยเชื้อสายจีน เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร
(THE IMPACT OF FAMILES' VALUES ON CHILDREN'S ACADEMIC
ACHIEVEMENT : A CASE STUDY OF CHINESE - THAI FAMILIES
LIVING IN BANGRAK DISTRICT, BANGKOK METROPOLIS .) อ.ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร.สุภาวดี มิตรสมหวัง, 127 หน้า ISBN 974-333-578-1.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาว่าระบบค่านิยมที่สำคัญของครอบครัวไทยเชื้อ สายจีนคือ ค่านิยมรักการศึกษา ค่านิยมขยันขันแข็ง ค่านิยมเคารพผู้อาวุโส ค่านิยมมีระเบียบวินัย ค่านิยมรับผิดชอบในหน้าที่ มีความสัมพันธ์และส่งผลต่อความสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของบุตรหรือ ไม่อย่างไร ข้อมูลในการวิจัยเก็บรวบรวมโดยใช้แบบสอบถามจากนักเรียนในครอบครัวไทยเชื้อ สายจีนที่ประสบความสำเร็จทางการศึกษาต่ำ จำนวน 115 คน และนักเรียนที่ประสบความสำเร็จ ทางการศึกษาต่ำ จำนวน 115 คน และนักเรียนที่ประสบความสำเร็จ ทางการศึกษาสูงจำนวน 119 คน ของนักเรียนในครอบครัวไทยเชื้อสายจีน ที่กำลังศึกษาในระดับ มัธยมปลาย(ม. 4 - 6) ของโรงเรียนวัดสุทธิวราราม เขตบางรัก กรุงเทพมหานครปิการศึกษา 2542 เพื่อรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Information) ประกอบการวิเคราะห์สถิติที่ใช้ในการ วิเคราะห์ข้อมูล คือร้อยละ, การแจกแจงความถี่, ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (X), ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.), วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ โดยคำนวนหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Movement Correlation) , Chi-square และ Gamma ซึ่งทดสอบด้วยความแตกต่างอย่างมีนัย สำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในข้อมูลเชิงปริมาณ

ผลการศึกษาพบว่าการปลูกฝังค่านิยมรักการศึกษาไม่มีบทบาทต่อการเกิดความสัมฤทธิ์ ทางการศึกษาของ เด็กในครอบครัวไทยเชื้อสายจีนและเด็กในครอบครัวไทยเชื้อสายจีนที่ประสบ ความสัมฤทธิ์ทางการศึกษาสูงได้รับอิทธิพลจากการปลูกฝังค่านิยม ขยันขันแข็ง, เคารพผู้อาวุโส, มีระเบียบวินัย, รับผิดชอบในหน้าที่ สูงกว่าเด็กที่ประสบความสัมฤทธิ์ทางการศึกษาต่ำ

ภาควิชา สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา สาขาวิชา สังคมวิทยา ปีการศึกษา 2542 ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา 🔑 🖰 🗀 🗀 ลายมือชื่ออาจาย์ที่ปรึกษาร่วม -

KAMALAT SALEE: THE IMPACT OF FAMILIES' VALUES ON
CHILDREN'S ACADEMIC ACHIEMENT: A CASE STUDY OF CHINESE-THAI
FAMILIES LIVING IN BANGRAK DISTRICT, BANGKOK METROPOTIS.
THESIS ADVISOR: ASSISTANT PROFESSOR DR. SUPARVADEE
MITRSOMWANG, Ph.D.127 pp. ISBN 974-333-578-1

The purpose of this research is to study whether and how Chinese-Thai families' main values-Educational Consciousness, Diligence, Seniority, Discipline, and Responsibility-relate to and affect on the childrens academic achievement. The informants of the study were high school students (M.4-6) enrolled in the 1999 academic year of Wat Suthiwararam, Bangrak, Bangkok.All of them were Chinese-Thai. 119 of the total of the informants got a high academic achievement (G.P.A.> 2.75). The rest consisted of 115 students got a lower academic achievement (G.P.A.< 2.75). They were required to answer the questionnaires from with the qualitative information was collected for analysis. The statistical tools employed to analyze the data were Percentage,Frequency, Distribution, Mean, Pearson, Product Movement Correlation, Chi-square and Gamma test with the statistically significant different at the level of 0.05.

In this study, it was found that the instillment of the Educational Consciousness value didn't play any role in the subjects' academic achievement. Moreover, the results revealed that the Chinese-Thai students who were insluenced by the instillment of Diligence, Seniorty, Discipline, and Responsibility values had higher academic achievement than those who were not.

ภาควิชา สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา สาขาวิชา สังคมวิทยา ปีการศึกษา 2542 ลายมือชื่อนิสิต ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา (การวัน -

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลือและการดูแลอย่างดียิ่งของ ผู้ช่วย สาสตราจารย์ คร.สุภาวดี มิตรสมหวัง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้ คำแนะนำ ข้อคิด เห็น และแก้ไข จุดบกพร่องต่าง ๆ ในการวิจัยมาด้วยคีตลอด

ขอขอบพระกุณอย่างสูงต่อกณะกรรมการวิทยานิพนธ์ คือ รองศาสตราจารย์ คร.งามพิศ สัตย์สงวน หัวหน้าภากวิชาสังกมวิทยาและมานุษยวิทยา และอดีตผู้อำนวยการวิจัยฝ่ายสังคม ศาสตร์และมนุษยศาสตร์ ฝ่ายวิจัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รองศาสตราจารย์ประสิทธิ์ สวาสดิ์ญาติ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร.บุญยง ชื่นสุวิมล ที่กรุณาให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ในการวิจัย

ขอขอบพระคุณอย่างสูงต่อบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่มอบทุนในการ
ศึกษาวิทยานิพนธ์ จำนวน 4,200 บาท คณาจารย์ทุกท่านที่ให้วิชาความรู้อันเป็นสิ่งที่มีค่าอย่างยิ่งต่อ
ผู้วิจัย, อาจารย์หมวควิชาสังคม โรงเรียนวัคสุทธิวราราม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร ฯ, ภาควิชา
สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คุณธีระยุทธ สวัสดิ์ศรีสุข
ผู้จัดการทั่วไป บริษัท ซี.พี. เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด ที่ให้โอกาสการศึกษาแก่ผู้วิจัย, และพี่ๆ เพื่อน ๆ
ผู้ให้คำแนะนำที่ดีในการศึกษาตลอดมา

ท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ บิคา - มารคา ซึ่งสนับสนุนในทุกค้าน และให้กำลังใจ ที่ดีแก่ผู้วิจัยเสมอมา จนสำเร็จการศึกษา

กมลาศ สาลี

สารบัญ

	หน้
บทคัดย่อภาษาไทย	1
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	លូ
สารบัญภาพ	ନ
บทที่	
1 บทน้ำ	1
1.1 สภาพปัญหาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย	2
1.3 ขอบเขตการวิจัย	2
1.4 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	2
2 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	3
2. 1 สถาบันครอบครัว	3
2. 2 ค่านิยม	9
2. 3 ทฤษฎีเกี่ยวกับค่านิยม	15
2. 4 ลักษณะสำคัญของค่านิยมของครอบครัวจีน	18
2. 5 ความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยมกับความสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษา	19
2.6 การปลูกฝังค่านิยมของครอบครัวไทยเชื้อสายจีน	23
2.7 ความสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษา	24
2.8 ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูกับการปลูกฝังค่านิยม	25
2.9 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	29
3 ระเบียบวิธีวิจัย	33
3. 1 สมมุติฐานการวิจัย	33
3. 2 นิยามศัพท์เฉพาะ	34
3 3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	35

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		
	3 .4 วิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	36
	3. 5 การสร้างแบบสอบถาม	36
	3. 6 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย	38
	3. 7 การเก็บรวบรวมข้อมูล	38
	3. 8 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย	38
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	40
	4. 1 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง	41
	4. 2 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของค่านิยมที่มีผลต่อความสัมฤทธิ์ทางการศึกษา	
	ของบุตร	48
	4. 3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างกันของตัวแปรอิสระ	73
	4.4 การวิเคราะห์การทคสอบสมมติฐานความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ	
	และตัวแปรตาม	77
5	สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	88
	5. 1 ผลสรุปข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	88
	5. 2 ผลสรุปข้อมูลของระดับค่านิยมที่มีผลต่อความสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของ	
	บุตร	89
:	5.3 ผลสรุปความสัมพันธ์ระหว่างการได้รับการปลูกฝังค่านิยมที่มีผลต่อความ	
	สัมฤทธิ์ทางการศึกษาของบุตร	89
:	5.4 บทสรุป	91
,	5. 5 ข้อเสนอแนะ	94
	5. 6 ปัญหาและอุปสรรคในการวิจัย	95
รายก	ารอ้างอิง	97
ภาคผ	นวก	108
ภาคผ	นวก ก	109
ภาคผ	นวก ข	119
ภาคผ	นวก ค	122
ประวั	ติผู้วิจัย	127

สารบัญตาราง

ตาราง	ที่	
1	ตารางแสคงจำนวนและร้อยละของนักเรียนจำแนกตามเกรคเฉลี่ย	
2	ตารางแสดงจำนวนและร้อยละของผู้ปกครองนักเรียนทั้งหมดจำแนกตาม	
	สถานภาพ	
3	ตารางแสคงจำนวนและร้อยละของผู้ปกครองนักเรียนที่ประสบความสำเร็จ	
	ทางการศึกษาต่ำ จำแนกตามสถานภาพ	
4	ตารางแสคงจำนวนและร้อยละของผู้ปกครองนักเรียนที่ประสบความสำเร็จ	
	ทางการศึกษาสูง จำแนกตามสถานภาพ	
5	ตารางแสคงจำนวนและร้อยละของผู้ปกครองนักเรียนทั้งหมดจำแนกตาม	
	อาชีพ	
6	ตารางแสคงจำนวนและร้อยละของผู้ปกครองนักเรียนที่ประสบความสำเร็จ	
	ทางการศึกษาต่ำ จำแนกตามอาชีพ	
7	ตารางแสคงจำนวนและร้อยละของผู้ปกครองนักเรียนที่ประสบความสำเร็จ	
	ทางการศึกษาสูง จำแนกตามอาชีพ	
8	ตารางแสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่านิยมที่ผู้ปกครองปลูกฝังให้	
	นักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จทางการศึกษาสูงค้านค่านิยมรักการ	
	ศึกษาที่มีผลต่อความสัมฤทธิ์ทางการศึกษา	
9	ตารางแสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่านิยมที่ผู้ปกครองปลูกฝังให้	
	นักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จทางการศึกษาต่ำด้านค่านิยมรักการ	
	ศึกษาที่มีผลต่อความสัมฤทธิ์ทางการศึกษา	
10	ตารางแสคงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่านิยมที่ผู้ปกครองปลูกฝังให้	
	นักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จทางการศึกษาสูงค้านค่านิยมขยันขัน	
	แข็งที่มีผลต่อความสัมฤทธิ์ทางการศึกษา	
11	2 7	
	นักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จทางการศึกษาต่ำด้านค่านิยมขยันขัน	
	แข็งที่มีผลต่อความสัมถทริ์ทางการศึกษา	

สารบัญตาราง (ต่อ)

					-
ิด	٦	ร	٦	1	V

12	ตารางแสคงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่านิยมที่ผู้ปกครองปลูกฝังให้	
	นักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จทางการศึกษาสูงค้านค่านิยมเคารพ	
	ผู้อาวุโสที่มีผลต่อความสัมฤทธิ์ทางการศึกษา	59
13	ตารางแสคงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่านิยมที่ผู้ปกครองปลูกฝังให้	
	นักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จทางการศึกษาต่ำด้านค่านิยมเคารพ	
	ผู้อาวุโสที่มีผลต่อความสัมฤทธิ์ทางการศึกษา	61
14	ตารางแสคงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่านิยมที่ผู้ปกครองปลูกฝังให้	
	นักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จทางการศึกษาสูงค้านค่านิยมมีระเบียบ	
	วินัยที่มีผลต่อความสัมฤทธิ์ทางการศึกษา	64
15	ตารางแสคงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่านิยมที่ผู้ปกครองปลูกฝังให้	
	นักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จทางการศึกษาต่ำด้านค่านิยมมีระเบียบ	
	วินัยที่มีผลต่อความสัมฤทธิ์ทางการศึกษา	66
16	ตารางแสคงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่านิยมที่ผู้ปกครองปลูกฝังให้	
	นักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จทางการศึกษาสูงค้านค่านิยมรับผิคชอบ	
	ในหน้าที่ที่มีผลต่อความสัมฤทธิ์ทางการศึกษา	69
17	ตารางแสคงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่านิยมที่ผู้ปกครองปลูกฝังให้	
	นักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จทางการศึกษาต่ำค้านค่านิยมรับผิคชอบ	
	ในหน้าที่ที่มีผลต่อความสัมฤทธิ์ทางการศึกษา	71
18	ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างกันของตัวแปรอิสระที่ใช้ในการศึกษาโดยใช้	
	การวิเคราะห์เมตริกซ์ความสัมพันธ์	74
19	ตารางแสคงความสัมพันธ์ระหว่างการปลูกฝังค่านิยมรักการศึกษาของครอบครัว	
	ไทยเชื้อสายจีนกับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักเรียน	77
20	ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างการปลูกฝังค่านิยมขยันขันแข็งของครอบครัว	
	ไทยเชื้อสายจีนกับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักเรียน	79
21	ตารางแสคงความสัมพันธ์ระหว่างการปลูกฝังค่านิยมเคารพผู้อาวุโสของครอบครัว	
	ไทยเชื้อสายจีนกับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักเรียน	81

สารบัญตาราง (ต่อ)

1		
a		
ตารางท		
ALLS IALL		

22 ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างการปลูกฝังค่านิยมมีระเบียบวินัยของครอบครัว	
ไทยเชื้อสายจีนกับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักเรียน	83
23 ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างการปลูกฝังค่านิยมรับผิดชอบในหน้าที่ของ	
ครอบครัวไทยเชื้อสายจีนกับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักเรียน	85
24 ตารางแสคงค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามโคยรวมของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง	120

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	ภาพแสคงความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ตามแนวคิดของมาสโลว์	16
2	ภาพแสคงความสัมพันธ์ของค่านิยมที่มีผลต่อความสัมฤทธิ์ทางการศึกษา	28
3	ภาพแสคงการสุ่มจำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง	35